

IX. ÉVFOLYAM.

1915. 10. szám.

Budapest, március 7.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadója
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

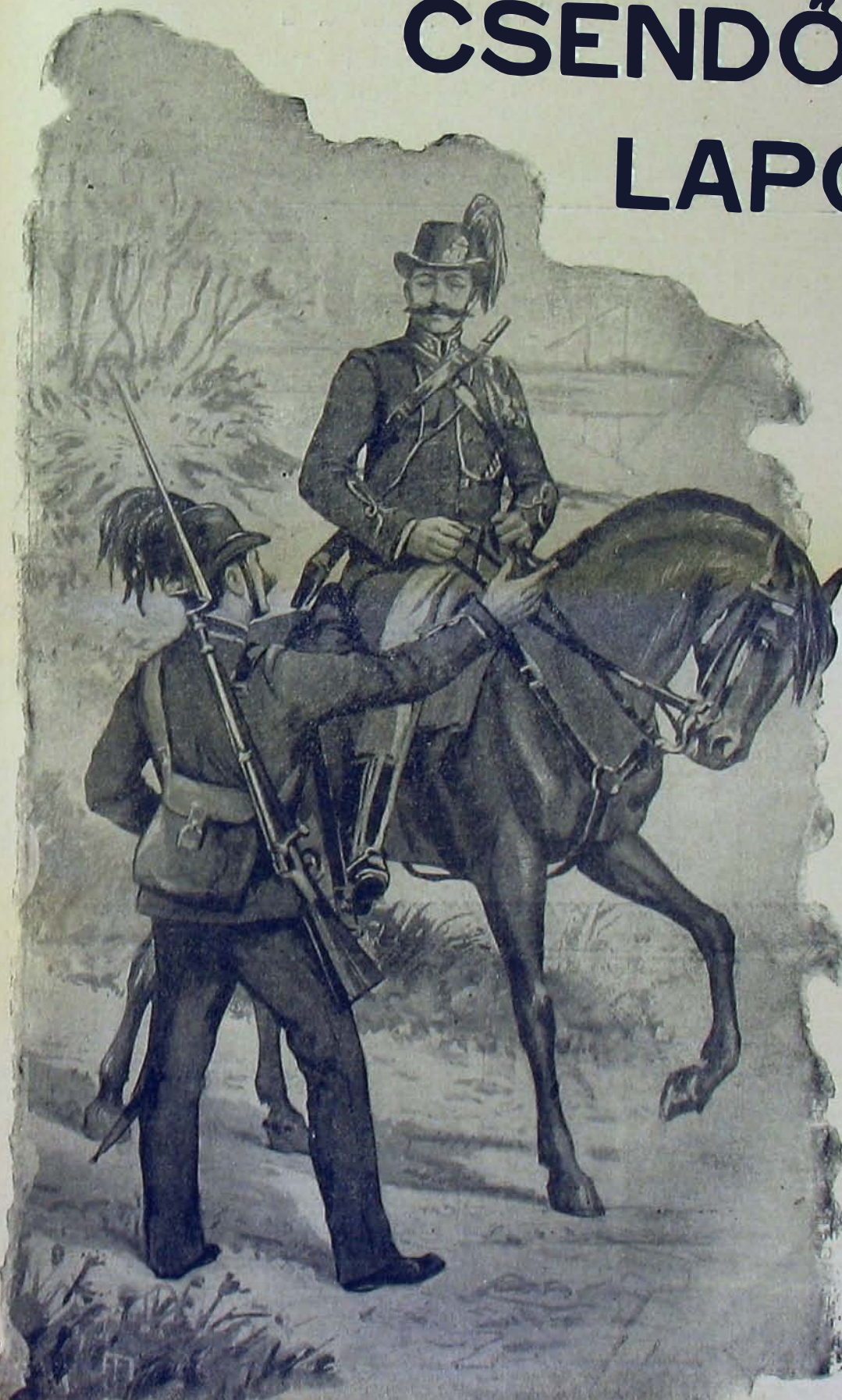
Egész évre — — 12 korona

Félévre — — — 6 korona

Negyedévre — — 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Aktuális jegyzetek.

Irtó: Székely Vladimír, budapesti ker. kapitány.

(A háború hatása. — A bűnözés csökkenése. — Az orosz rendőrség átültetése. — Az oohraa eredete és jelentősége. — Német rendőrség a meghódított országokban. — Egy orosz rendőrfőnök napiparancsa. — A légi rendőrség. — Nérendőrök Londonban. — A nők rendőri szolgálatban. — A csár alkoholtiltalma és hatása.)

Rendkívüli időket élünk. Soha nem látot harcz dől, melynek bñhetetlen arányai előtt talán csak akkor fogunk igazán ámulva és borzadva állni, ha majd mindenek végeztével az emlékezés higgadtabb, tisztább látó szemüvegén át összegyűjtjük mindazt, mi történt... Ma még az érzelmi elszántság korát éljük. Az a nagy idegfeszültség, mely minden cselekvésünk és gondolatunk nyugtázva tartja, az izgalom, mely a levegőben aggodásainkban és reménykedésünkben reszket, mintha örökös kábulatban tartana. Nem tudunk borzadni, nincsenek meglepetések. Könnyedén ejtjük ki: *ezer halott*... városok, országrészek pusztulása, a tragédiák sokadalma felett már át tudunk siklani.

Mi ez, ha nem kábulat? Máskor egyetlen egy hajótörés, egy pár elpusztult utas heteig foglalkoztatta a lapok révén a szánalmat, vagy ha mást nem a kíváncsiságot s ma az olasz földrengés, melynek hivatalos megállapítás szerint 44000-nél több halottja van, egy-két nap alatt lekerült az érdeklődés központjából. Úgy vagyunk félig-meddig, mint ott a csatatéren harezolók, kik nap-nap után szemrebbenés nélkül néznek a halál hideg arcába. Átváltozott a lelkiületünk, át az érzéseink. Egykedvűség vagy aczázolottság-e ez? Én azt hiszem az utóbbi... megkeményedtünk. De eljön háboru után megint az ellágyulás korszaka és akkor majd a békés tűzhelyek enyhe melegénél világosabban, erősebben látjuk meg, milyen hősköltevényeket és fenséges borzalmakat éltünk át.

Ez a lelkek rajza a háborúban. A közállapotok, a viszonyok pedig?! Azokon át is szántott a háború ekéje, de a göröngyök lesimultak. Gazdaságunk, kereskedelmünk a maga alkalmazkodó képességével lassanta felécsúszott és ma a helyzet valóban több mint kielégítő. Minden különösebb zavar és fennakadás nélkül megy minden a letaposott utakon tovább. Bizonyosággal arra, hogy még sokáig bírjuk az áldozatokat a győzelemig!

Sőt van tér, a hol a háború óta határozott javulás mutatkozik. Érdekes és sokszor már felvetett kérdés, a bűnözés számarányai megnagyobbodtak-e, vagy csökkentek-e a háború óta? A felelet a statisztika rovatain át is határozottan kedvező. Vannak bűncselekmények, melyek egyenest feltűnően apadtak. Ide kell soroznunk elsősorban a csalás és szélhámoskodás alá esőket. Elég sűrűn vannak ugyan olyan csalások, melyeket a háború alkalmára eszeltek ki az örökké éhesek és turpiságokban utazók, általában azonban, különösen a háború elején, rohamosan megfogytak. A moratórium nagyon sok e körbe tartozó bűncselekmény elől elvette a talajt, a javak forgalmára és a hiteléletre gyakorolt bénító hatása egy szóval közvetlenül jótékony eredménnyel volt a homokra épített vállalkozások, szélhámos grüindolások és üzleti furfangoskodások egész sorozatának elmaradásával, hőlott békeidőben ezek ugyanezek virulni szoktak Magyarorszon.

De kevesbedtek a durva bűncselekmények: a tolvajfajták üzelmek is. Miért? A háborút általában úgy képzei mindenki, mint a mely idehaza is a rend, az erkölcs, a jog bomlásával jár és még jobban vetik fel fejüket ép azok az elemek, melyeknek az éldesedés, a bűn a táplálója, zavarossá folynak össze az állapotok, annál több tehát a benne halászó. A bűnözés mégis megfogyatkozott.

Csak kissé szorgosan vizsgálódva, azonban az ok kézenfekvő. A bűnözés leghivebb társa, életrekeltője a nyomor. Ez pedig — bármilyen furcsán hangozzék — nincs. A háború megoldotta egy csapásra a munkanélküliség kérdését. Van munka... ott fent a hófede mezőkön; védelmezni a hazát. És a haza hálás. A társadalom jótékonyasága védőkarjaiba vette a küzdő harczosok családait, az állam szintén oda állt segítve. A ki pedig csak itthon maradt, annak az ezer és ezer munkáskéz elvonulásával bő munkaalkalom kínálkozik. Ujra mondjuk, nincs nyomor, nincs hát bűnkísértés sem.

Így kapcsolódik bele a háború jótékony hatással a mi hivatásunkba. Ha azonban vége lesz a harezoloknak és megint kisüt a béke napja, el lehetünk arra készülve, hogy feladataink hirtelen megsúlyosbodniak.

A vissza elhelyezkedés és a béke rendjébe való beilleszkedés az egész vonalon már a dolgok természeté-

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER I.

es. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákész-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd utca 5. — Gyára: Öntőház utca 8. — Régi hangszerek javítása, vétele és beszerzése. — Árjegyzék minden hangszerről külön kúldetik.

nél fogva nem lehet simán, sok olyan jelenséggel fogunk szembesülni, melyeket a barzsi állapot szélső lelki hangulatainak folytatásaként kell venni, de a melyeket a békeállapot kereteihez le kell simítanunk. Kettőzötten lesz akkor szükség miránk: a béke katonáira.

Galicziát tapossa az orosz csizma. Nehéz, szöges a talpa és az elfojtott sóhajok ideát is hallatszanak...

Az oroszok ottbónosan berendezkedtek. Lemherghen is elcsapták az orosz rendőrséget. Muszka «rendcsinálók» vették át az örökséget, hazai szokások és elvek szerint. Sőt felállították az ochrana is, mint a szívárgó hírek mondják.

Álljunk meg ennél a pontnál! Mi az orosz ochrana? Annyi szó volt már róla békeidőben is, hogy érdemes lesz ezzel kissé foglalkozni.

Az ochrana a titkos orosz rendőrség legtitkosabb osztálya. A titkok titka övezi az orosz kémiszervezetnek ezt a központi szervét, melynek szálai láthatatlanul mindenüvé fúródnak. Működését írott szabályok nem irányítják, a helyzet, az alkalom viszi sötét útjain, melyek gyakran holttestek s orgyilkosságok előtt sem riadnak vissza.

Egy orosz író így jellemzi. A mióta Oroszország mint egységes államhatalom fennáll, a csár alattvalói mindig politikai felügyelet alatt állottak. Az összeesküvések és szüntelen merényletek rádiaktálták azt a zsarnokságra. A rendőrség tehát szent Oroszországban nagy hatalom lett. Mégis bekövetkezett II. Sándor csár meggyilkoltatása. Kiderült, hogy a rendőrség mindenhatósága sem tudta megvédeni a fejedelem személyét. Az udvari körök megdöbbenése és elkeseredése általános volt és ebből csakhamar megszületett az a terv, hogy a csár és a kormány védelmére még külön, a rendőrségtől független szervezetet alapítsanak. Ez pedig úgy legyen megszervezve, mint lényegben a forradalmi szövetségek. Túlnyomólag önkéntes tagokból legyen toborozva, a kik csak a saját csoportjukhoz tartozókat ismerik, a különböző csoportokból pedig csak a vezetők álljanak egymással érintkezésben. A forradalom elleni harcban a védelmi liga tagjait — ochrana — ne kössék se törvények, se társadalmi szokások, se erkölcsi vagy lelkiismereti kérdések, hanem használják a cél érdekében ugyanazon eszközöket és módokat, mint a forradalmárok. A hol arra szükség mutatkozik, — gyilkolhatnak is.

Az ochrana tehát ellenforradalmi ligává alakult, mely szintén a társadalmon kívül helyezkedett el, a hogy azt a forradalmárok megtették, azzal a lényeges különbséggel azonban, hogy az ochrana tagok már eleve biztosítva voltak büntetlenségükről, akármilyen gaztettől lett legyen szó, a forradalmárokat pedig egyetlenül büntették csak azért is, ha rájuk tudták igazolni, hogy valamely forradalmi szövetség tagjai.

A bizzar gondolat a csári udvarban, a hadseregben és a hivatalnokokban nagy tetszésre talált és meg is kapta III. Sándor csártól a szentesítést. Az ochrana megszületett. Tagjai minden társadalmi rétegből toborzódtak, főképen a hadseregből és rendőrségből, melyeknek szolgálai semmi lehetetlent nem láttak abban, hogy egyszerre két úrnak szolgáljanak. A liga legfelsőbb protektorátus alatt állt. Buzgalom, érdem sokkal jobban talált az ochrana révén elismerésre, mint a közönséges rendőri szolgálathoz. Sőt éppen emiatt bizonyos következmények is mutatkoztak. Az ochrana vezetés és a rendőrség vezetése között a nagy versenyben csakhamar konfliktusok törtek ki. A rövidebbet azonban mindig a hivatalos rendőrség húzta.

Az új szervezet működésének legmozgalmasabb eseményei közé természetesen a zsidóüldözések s a pogromrendezések is tartoztak.

Időközben az ochrana több változáson ment át. A rendőrséggel való együttműködés hiánya nem vált előnyére és sokszor holtpontra vitte tevékenységét, annyiival is inkább, mert az önkéntes titkos rendőri szolgálat iránti lelkesedés lassan megszűnt.

Az ochrana tehát idővel fizetett testületté gyártották át, melyet a titkos rendőrséghez osztottak be, de sokban mégis függetlenítették a hivatalos rendőrségtől. Így megtartotta rugékony kereteit. Például zsidóüldökléseknél, orgyilkosságoknál stb. alkalmi, többnyire a csőcselék válogatott segédcsapataival támogatott külön utjai és céljai vannak. Hogy azonban ki szervezi az ochrana, ki a tényleges parancsnoka, a kinek parancsait feltétlenül követni kell, ha ellentétben is vannak a hivatalos rendőrség intencziáival, vagy akár a kormánnyal, azt senki sem tudja...

A mi egy helyt haj, az másutt áldás lehet. A németek is a meghódított területeken német közigazgatást, német rendőrséget és csendőrséget rendeztek be. Belgiumban, majd Orosz-Lengyelországban. Velük beköltözött a rendszeret, a jogtiszteltet... okos, céltudatos alaposság, mely szigorúan köti magát a törvények uralmához, mindamellett az emberszeretethez és méltányosságnak is ad tág teret.

A meghódított ellenség a rend és biztonság német őreivel semmi esetre sem csinált rossz cserét. Jobbat, mint azok a szerencsétlen országgrészek, hol a muszka közigazgatás porkolábjai uralkodnak a hazai recept szerint, melytől bizonyára maguk az oroszok sincsenek elragadtatva. Jellemző s egyuttal furcsa szemelvényt adhat erről a tangorodi rendőrfőnöknek egy évvel ezelőtt kiadott és egy német lap tudósítójától kikapart napiparancsa, mely úgy látszik az állásba újonnan belépő rendőrfő székfoglalója volt. Az alantaszilhoz saját-szerűleg irt rendelete a következőképen hangzik:

«Tapasztaltam, hogy a főtisztviselőim csapnivalók. Rendszerről sejtelmük nincs. A rendőrközegek irányításáról szó sincs.

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

mely 10 perc alatt a legmarkosabb migráns és fejfájást elmulasztja. — Ár 1.20. — Kapható minden gyógyszertárban. Észítsen Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesztén. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

Beretvás-pastillát

Szibériából. — A kormányzó látogatása a jéniszejszki börtönben.

A városban egyáltalában nincs rendőr, a kedélyesen sétáló közönség között mindössze egy pár kómius alak szaladgál. Mindenféle uniformisban, egyéni maskarában vannak, melyek éppen olyan katonás külsőt adnak nekik, mint a söntésben pereczetrágcsáló parasztoknak. Egy szóval: mintakollekció van egyenruhából, de rendőregyenruha nincs.

Mikor megérkeztem a pályaudvaron, a rendőrök rozsdás, használhatatlan revolverekkel mutatkoztak be. Aztán megcsíptem egy rendőrt, a mint a posztjáról a kocsmába ment. Még az arczomba nevetett: a disznót lecsukattam.

A marha zabál, eszik és alvásia valami meleg hely után néz és ez a boldogsága. Az ember boldogsága azonban lelki téren fakad: hit, remény, szeretet a neve. A mi kötelességünk:

1. Az előjáróságba vetett hit, hit, hogy szolgálataid ért meg lesz jutalmazva.

2. Remény. Remény, hogy ha rendesen ellátod a szolgálatot, úgy mindenki aláveti magát neked.

3. Szeretet a hivatásod iránt.

Ebben van a különbség az ember és állat között. A ki testi élvezet keres, meg akar gazdagodni és csak pénzt keres az állat hit, remény és szeretet nélkül. Ilyen embereket nem használhatok. Kérem sürgősen kilépni!...

És a szókimondó, kemény főnök sorban csapta el az embereit. De hányat nem csapnak el mégsem szent Oroszországban! Az orosz rendőrség jó, nagyon jó, de csak úgy, ha pénzed van. Lembergi menekültek beszélnek, a kik pénzért akár tíz utlevelet szerezhettek volna. Nem azt az egyet, melylyel az orosz fronton át mégis csak kivergődtek.

A háború egy új rendészeti szervet teremtet meg. A légi rendőrséget. Területi hatáskörünk tehát bővül. Természetes, hogy a légi-rendőrség közlegényei és parancsnokai kipróbált pilótákból toborzódnak, Párisban, Londonban és még sok helyütt bármikor repülésre készen áll őrhelyén a pilóta és mihelyt valahol a távoli égbolton kattogó pont jelentkezi, frissiben fel a gépre másod-, harmad-, többedmagával és elszántan repkednek a kellemetlen idegen légi madár felé, mely nemcsak francziának, angolnak német győzelmeiket bejelentő röpczédulákat, hanem irtózatosszerű bombákat is hoz. Keserves napokra virradtak nem egyszer Párisban. Hullott a bomba a magasból. Hiába üldözte a vakmerő németet a franczia légi rendőrség. Elvégezte dolgát és végérvényesen elillant.

Ha csak abból nem támadt baja, hogy egy buzgó párisi rendőr egyszer buzgón összeszedte a ledobott röpczédulákat és a Lépine-rendeletre hivatkozva, mely megtiltja a papíros és szemétfélének Páris utcáin való elszórását, ismeretlen tettesként feljelentette a német pilótát személdobálás miatt a párisi prefektusánál. Aznap a párisi közönség legalább ezen mulatott.

A légi rendőrség főműködése azonban nemcsak ama említett ismeretlen tettesek üldözésében áll, hanem érdemben is végez olyan feladatokat, amelyek már tisztán a rendészeti *præventiva* körletébe tartoznak. Ezekben leginkább az angolok remekelnek, kik minden hánytorgó viselkedésük mellett is alapos félelemmel kémlelgetik mindig az eget: nem bontakozik-e ki a gomolygó ködből egy-egy Zeppelin, a modern sárkány, mely halált és pusztulást okád le torkából. Védekezni kell tehát ellene. És más mód nincs, mint a sötétség köpönyegé mögé elbujni. Az utcák lámpái alig égnek, az ablakokól csak gyengén pislákoló fénynek szabad kiszivárognia... Időnkint pedig hatalmas reflektorok világa kutatja az eget, hogy az első gyanús jelre alarmirozhasssa a felfelé ásitozó ágyutorkokat.

A rendőrség és a hadsereg így olvad össze a levegő veszedelmeinek feltartóztatásában, melyről rengeteg írott és íratlan szabály szól már. Valósággal megelevenednek mindazok a fantasztikus regények, melyek a jövő háborújáról hoztak szinte hihetetlennek tetsző leírásokat...

★

Egyik novemberi számában írta a londoni "Times": "A hazafiság lángja elért a legsötétebb helyekre. Naponkint jelentkeznek katonai szolgálatra a Whitechapel emerei is. Betörők, kik a biza védelmével akarják elfelejteni, hogy kik voltak. Örvendünk neki, mert ezzel felszabadul London rendőrsége is sok részben, s a rendőrlégénység is a harcztérre siethet..."

A "Times"-nak igaza lehet. A betörők tehát tényleg ott vannak a flandriai vérmezőkön, sőt London rendőreinek taughthjai is.

De elvégre rendőr mégis kell. A lordmajor elhatározta tehát, hogy a bevonult rendőröket nőrendőrökkel helyettesíti. Mintegy *helven* nőrendőr áll már London utcáin és az új seprű buzgóságával ügyelnek a rend sérthetetlenségére.

A nőrendőr alkalmazása nem új dolog. Amerikában már több helyütt kísérleteznek nőrendőrökkel. Így többek között Chikágóban is, hol sikerrel váltak be. Nem igaz, hogy elcsapták volna valamennyit, mert brutálisak voltak. Sőt Amerikában akadt már nőrendőrfőnök is. Sok hihetetlen és túlzott hír kerül hozzánk oceántulról, ez azonban igaz, mert a volt rendőrfőnöknő megfordult Budapesten is. A két évvel ezelőtt itt ülésezett feminista kongresszusra szintén eljött a fehérhajú matróna-arczu szoknyás policzista, kit azután érdemei elismerése mellett otthon a városka polgármesterének is megválasztottak.

Nyiltan hangoztatta, hogy a nőt veleszületett ravaszsága és megügyelőképessége határozottan alkalmas teszi a rendőrhivatásra. A dunai korzón beszélgettünk.

— Igenis nekünk nőknek akárhányszor jobb szemünk van — mondotta — mint önöknek férfiaknak... A részleteket jobban jegyezzük meg. Csinálhatunk akár egy kis próbát is. Látom, hogy azt a tényleg csinos

A jenisejszki börtön belsége.

Szibériából. — A kormányzó látogatása a jenisejszki női fogházban.

bölgyet, a ki az imént elsétált, jól szemügyre vette. Vajjon meg tudná-e mondani, milyen kalapja volt, azon minő toll?

Erre tényleg nem figyeltem.

— No lássa én még a ruhájára vart applikációt is megmondom...

Tény, hogy az amerikai magán-detektiv intézmények nagyon sok nődetektivet alkalmaznak és foglalkoztatnak. Németországban is kísérleteztek nőrendőrhivatalnokokkal. Többnyire mind beváltak. Különösen azokban a rendőri teendőkben, a hol a batóságnak a szenny és bűn között gyámolítélag, óltalmazólag kell fellépnie. Így a prostituáltak világában, a züllött fiatalokruk mentésében.

Az utczára azonban nem való a nő mint rendőr. Nagyon gyakran eshetne meg akkor a következő vidám jelenet, melyet egy chicágói lap hozott nemrégiben. A történet hőse egy vállalkozó szellemű ifju, a másik nőrendőr Chicágóban. Az utóbbi csinos. Az eset ott kezdődik, a hol a fiatal ember vidám gondatlansággal rótt a konzervkatulyák nagy városát. Kissé unottan nézett szét, a mikor tekintete a csinos hölgyön megakadt.

Megigazította tehát kabátját, nyakkendőjét és hódító aszfaltpózban a hölgy mellé lépett.

— Gyönyörű szemei vannak, kisasszony! — fogott hozzá szellemesen a társalgáshoz.

— Jobb volna, ha hazamenne.

Ezt már a kisasszony mondta azokkal a gyönyörű szemekkel. Egy a helyzet magaslátán álló aszfaltbetyárt azonban nem lehet elriasztani. Főlényesen mosolyogva az ifju csak tovább lépdelt a bájos kis miss mellett, míg végre az elvesztette türelmét a egy igazolványt vett elő ridiküljéből. Majd odatartotta a konok udvarló elé és szigorúan szólt:

— Kövessen a rendőrségre!

Nőrendőr volt. Aznap szabadnapja volt. Az ifjunak azonban nem, mert a rendőrségen jóideig ott tartották durva nősértés címén.

Így esett. A háboru azonban, úgylátszik rehabilitálja a nőrendőrt. Már London utcáin is megjelent. Valószínűleg azonban csak amolyan hazafiaszkodó fellobbanás. Avagy tényleg szűkiben vannak Londonban már a férfi-rendőrnek is?...

★

A czár ismeri népét és így tudvalevőleg katonáinak megtiltotta az alkoholvezetést, nyilván úgy okoskodva, hogy a részeg katonák kevésbé fáradtság- és harcállás és hamarabb kerül ellenséges kézre, mint a nyíltszemű józan ember. A czári ukáz könyörtelenül szól és a szegény muzsik most már igazán duplán hajlandó kellemtelen ügynek venni a háborút, mely békeidőben annyira megszokott vutkijától megfosztani akarja. Csak akarja. Mert a czár hatalmas és az ő levelei lángbetűkkel vannak írva és kanesukaostorral körülfonva, a szegény orosz muzsik is alávetett szolgája, de a vutki mégis nagyobb ur. Híába csukták be a pálinkás boltokat s

nincs vutki, ma az orosz falvakban jó a denaturált szesz is, városokban a jobb módunak a kölni víz, de meg a bútorpoliturák is jó büfelejtetők.

Az orosz kormány mindazonáltal másfél milliárdot veszt el az alkoholtilalom miatt. Mert békeidőben maga volt azon, hogy a pálinka igen is fogyjon az antialkoholista atyuska szent birodalmában. Erről igen épületes szemelvények beszélhetnek. Például: Azelőtt az orosz kormány a pálinkát csak nagyobb üvegekben hozta forgalomba. (Tudvalevőleg Oroszországban szeszmonopolium van.) A vidéki lakosság nagy szegénysége mellett azonban illetően mindig több embernek kellene társulnia, hogy összedhassák egy-egy üveg árát. Ez a forgalmat megnehezítette. A kormány tehát egész kicsi üvegekben is eladja a pálinkát, melynek darabja hét kopekbe kerül. Az orosz az ilyen üveget nem minden becéző gyengédség nélkül «kicsi hunczutnak» koresztelte el. Egy hajtásra ki lehet inni.

Ha visszaadta az ember, még egy kopeket vissza is kapott. A ki mindjárt hét ilyen «hunczutot» megvett, egyet ráadás képen kapott. Ilyen szeretetteljesen gondoskodott az orosz kormány népéről, ha pálinkáról volt szó. 1909-ben a lakosságra fejenként tíz üveg pálinka esett. A valóságban azonban ez sokkal több, ha a mohamedánokat és zsidókat — husz milliót tesznek ki — kik nem isznak pálinkát, leszámítjuk.

Természetes, hogy ilyen körülmények között az anti-alkoholista mozgalomnak hálás talaja akadt és támadt is sok szemfényvesztő törvényes intézkedés, melyek látszólag a szesz túlévezete ellen irányultak. Ha például egy község előljárósága úgy látta, hogy a pálinka tönkre teszi a lakosságot, úgy a kormányhoz kérvényt kellett menesztenie, melyben a pálinkamérés engedélyének felfüggesztését kérelmezte. A petíciónak helyt adtak, a hivatalos pálinkamérő eltűnt, de csakhamar feltűnt helyette a titkos, még pedig a falu prostituáltjainál. Orosz specziálítás ugyanis, hogy minden falunak megvan a maga hivatalból elismert prostituáltja. A haj tehát még nagyobb lett, a hatóság azonban behunyta mindkét szemét.

Ha ebben vagy abban a városban sok volt a botrány, szintén megszüntettek néhány pálinkamérést. A pálinkalebujok helyébe azután a teabódék léptek, a melyekben a hatóság tudtával a pálinkát nem kis üvegekből, hanem tencseszékéből itták. A nyilvánosság előtt azonban úgy tettek a batóságok, mintha üldöznék az alkoholt. Az engedély nélkül működő pálinkamérőkre ugyan nagy büntetéseket róttak, de úgy a falu prostituáltjai, mint a teabódék gazdái jól tudták, hogy ezeket a büntetéseket Oroszországban nem szokták végrehajtani.

Így nevelődött bele muszkaékba békeidején az iszákosság. Nem csuda tehát, ha a szegény muszka katonák rekvirálás közben nem feledkeznek meg a korgó gyomrok és elkeseredett lelkek tüzes protektoráról: a pálinkáról és ha szerét teheti, a czári tilalom ellenére is szívesen bízta magát vele.

Porlokodó felek a rendőrség előtt Krasznojarszkban.

Szibériából. — Foglyok a jénisejszki rendőrségi hivatal olvasójában, Krasznojarszkba szállításra várva.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Gibraltár.

Gibraltár, a Spanyolország testébe ékelt angol czölöp, a melyet Tarik arabs hadvezérről „Dsebel al Tarik-nak (Tarik sziklája) is neveznek, az angol hajóbad legértékesebb védőpontja, a mely Maltát, Suez és az egész Földközi-tengert uralja s bármikor elzárhatja.

Alig 1300 méter széles sziklanyelv az, a mely Spanyolországból Afrika felé átnyulik, legmagasabb pontja pedig 434 méter. Három oldalról meredek, de nyugat felé valamivel lankásabb s erre vezet az a 100 méter széles, 1300 méter hosszú út a városba, a mely pecsétjén „Spanyolország kulcsa”-nak nevezi magát. Már a régi főnikaiak felismerték a „Herkules oszlopai” birtokának jelentőségét, nem csoda hát, ha az angolok kapva kaptak utána, mint minden olyan alkalommal, a mikor idegen segítséggel előnyöket s került barácsolniok, mihelyt valahol tengeri kereskedelmük és kalózaik kincseket szímatoltak.

Az 1701—1714-iki spanyol örökösödési háborúban I. Lipót császár második fiát, III. Károlyt támogatták, mint a spanyol korona jogos örökösét; de ez a támogatás oly módon történt és azzal a célzattal, hogy kényük-kedvük szerint halászhassanak a zavarosban. Hosszú história volna elmondani, milyen intrikák és nehézségekkel kellett megküzdenie Károly királynak az angol segítség jóvoltából. Egyébként legjobban jellemzi Gibraltár példája, hogy miként fogták fel a britek feladatukat Ausztria támogatásában.

1704 augusztus 1-én megjelent az angol flotta Tetuan mellett, Gibraltár előtt Rooke admirális vezénylete alatt. A tüzérséggel és munícióval ellátott spanyol őrség 100 főnyi rendes katonaságból és 400 toborzott legénységből állott az ősz Don Diego de Salinas kormányzó parancsnoksága alatt. Ezzel szemben az angol haderő 5000 embert és 1500 ágyút számlált. A flottánál tartózkodott a cataloniai helytartó, a hessen-darmstadti őrgróf, a kik 2400 angol és holland katonával északi irányban kikötöttek, bár az a fölszólítás, hogy a várost és kikötőt adják fel a spanyolok, már el lőn utasítva. Mindketten V. Fülöphöz húztak. Augusztus 3-án 20 hajóval közeledtek az angolok és 1000 ágyúval kezdték Gibraltárt bombázni, a melynek ágyai végül is — elhallgattak. Azután egy tengerészosztály szállott partra, hogy az új kikötő sánczai ellen megkezdje az ostromot, de ez nem sikerült, mert a spanyolok egy földalatti akna segítségével a sánczokat és löportornyot 200 angol katonával a levegőbe repítették. Ezalatt a lakosság egy része körmenetben és golyózápor ezer vaszedelme közben a város másik részén álló kegytemplomba zarándokolt, míg a többi, látván az ellenség túlerejét, feladta az ellenállást és így a város — kapitulált. Hamarjában feleskedtek mindenkit s Gibraltárt III. Károly birtokának jelentették ki, a melynek élére az őrgróft tették, ezzel a címmel: „Ő Felsége nevében Gibraltár kormányzója”. György herceg nagy tevékenységgel látott a megrongált várművek és laktanyák helyreállításához s a panaszkok elintézésére Val de Soto grófját, Nugent Henriket nevezte ki parancsnokká. Az angol kormányynak ez persze nem tetszett s erőszakkal vitte keresztül, hogy Fox angol generálist ültették Nugent helyére. Fox eleste után György herceg az angol Shrimpton tábornokkal töltötte be ezt a helyet. György herceg kormányzói jelentései találóan jellemezték az angolok rablási vágyait,

nem egyszer ntalva Cromwell Olivér aspirációira, a melyben a mindennél értékesebb Gibraltárt az angolok legsürgősebb hódítási céljának jelezte. Ezt csak meg erősíti Hill Richárd angol követnek Rooke admirálishoz irt levele, a melyben így kiált fel a híres angol politikus: „Gibraltár ép oly fontos, mint Skóczia! Akarom binni, bogy most már a mienk marad!”

A dolog azért nem ment olyan könnyen. V. Fülöp egyetlen gondja a vár visszafoglalása volt és hála Hesseni Györgynek, sikerült őrségét 2600 főnyi katonaságra és 400 munkásra emelni. A kormányzó pedig szépen bezárkózott a várba s nem sokat törődött azzal, hogy a császári követ Londonban egyre azt hajtogatta: „Nem értjük György herceget, a ki alkirályi rangja daczára nem atall elzárkózni a világtól”. Már az első napokban így irt volt adjutánsának: „Úgy látom egész télen át itt kell élnünk, halnunk.” És a német herceg betartotta szavát. Andalnzia várkapitánya: Valladarias őrgróf, augusztus vége felé 22 hadihajóval és 7000 emberrel megjelent Pointis francia admirális vezetése alatt Gibraltár előtt, majd partraszállottak s azonnal hozzálátak futóárkok készítéséhez és ütegek felállításához. A csodálatraméltó György herceg ezuttal is nagy hősiességet tanusított. Nemcsak hadvezér volt, de mérnök, tüzér, utász, ács, kőműves és barczos egyúttal. Ahhoz is értett, hogy kapjon élelmiszert közvetlenül a marokkói szultántól. November 10-én az angol hajóbad Leake alá érkezett. Egy pásztor titkos ösvényt mutatott a partraszállott angol csapatoknak, a melyek már egészen a vár közelébe jutottak. Természetesen még idejekorán szétverték az angol gránátosokat, a kiknek egy része tengerbe esett a meredek sziklákon, nagyobb fele pedig fogságba esett. December 18 és 20-ika között újra segítséget kapott a várvédő sereg. 1705 február 10-én Tessé francia marsall váltotta fel Willadariat. Április közepén 1500 ember veszteséggel kirohant Tessé serege a várból, hogy elűzze a folyton alkalmatlankodó ellenséget. Végre június 26-án, a németek hét bónapos és állandó túlerővel szemben tanusított hősie védelmezése után Hesseni György is kivonult a várból s a parancsnokságot átadta Henrik öccsének.

Az angolok kudarczaik megboszulására az amerikai spanyol birtokokra vetették magukat. A türhetetlen állapotok megszüntetése csak béke után volt lebeleséges. 1714 július 14-én — éppen kétszáz évvel a világháború kitörése előtt — ült össze a nemzetközi békebizottság Utrechtben, a hol Gibraltárt szabad angol kikötőnek nyilvánították. Azóta még kétszer kísérelték meg a spanyolok Gibraltár visszaszerzését, 1727-ben és 1779-ben, de — hasztalanul. A szegény, hogy az angolok a kontinensen Spanyolország testében gyarmattal dicsekedhessenek, letörőlhethen maradt. A karlistáknak örök programja marad Gibraltár visszafoglalása, hiszen ezt Don Carlos végrendeletileg bizta az utódokra. Ha Anglia Isten segítségével legyőzetnek a mostani világháborúban, Gibraltár és Malta sorsa is jobbra fordulna. Németország, Ausztr és Magyarország győzelme tehát Spanyolország és Olaszországnak mindennél fontosabb érdeke.

KÉPEINKHEZ.

Szibériai képek.

Olvasóink előtt nem ismeretlen azoknak a képeknek a jelentősége, a melyeket jelen számunkban a szibériai állapotok illusztrálására közreadunk. Most abból az al-

Ünnepélyes kitüntetés.

kalomból vált aktuálissá a szibériai viszonyoknak az ismertetése, mert mint tudjuk, az orosz hadifogságba jutott katonáink legnagyobb részét a szibériai tartományokba szállítják s a háború végéig ott tartják őrizet alatt. Minthogy pedig a szibériai viszonyokról és az orosz bánásmódról az eddig még csak regényes elbeszélésekből és utleírásokból szerzett ismereteink nagyon is elriasztó természetűek, magának a tartománynak rövid ismertetése mellett a változott, illetőleg kivételes bánásmódról vonatkozó megnyugtató és a következőket közöljük.

Szibéria Ázsia egész északi részét magában foglaló orosz birtok. Az Északi-jégestenger s több szomszédos tengerek, valamint Korea, Mandzsuria, Mongolország, az Ural folyó és hegység által határolt területen fekszik. Ez a 12.518,487 négyszögkilométer területű s ez óriási területhez képest csak mintegy nyolcz milliónyi lakossal bíró tartomány kilencz kormányzóságra van osztva, a melyek mindegyikében egy-egy börtönigazgatóság is székel, a hova az orosz törvényhozás rendelkezéseiből képest már évszázadok óta deportálják a hosszabbtartamu vagy életfogytig tartó szabadságvesztéshüntetéssel sújtott büntetéseket s különösen a politikai büntettek és vétségek miatt elítélteket részben gyarmatosítás céljából, részben pedig a bányákban való kényszermunkák végzésére.

Minthogy pedig még nem is oly rég ideje annak, hogy az orosz birodalom e távolos tartománya vasuti összeköttetésben van a birodalom többi részeivel, évszázadokon át bilincsekbe verve, gyalog kellett megtenni ezt a rendkívül hosszú utat a deportáltaknak s az így megtett utban úgy a kíséret durva bánásmódja mint a rendkívül hideg időjárás folytán vérfagyasztó szenvedéseknek voltak kitéve, a minek a szibériai arany-, ezüst-, réz-, grafit- és ólombányákban teljesített súlyos kényszermunkában való végnélküli szenvedés csak folytatása volt.

Eme, részben szökevények, részben egyes szomtanuk elbeszélései nyomán világszerte közismertté lett meg-

indító körülmények okozták aztán, hogy Szibéria még ma is valósággal úgy él az emberiség képzeletében, mint az örökké szenvedésben élő elkárhozottak tanyája.

Igaz ugyan, hogy a több mint féleven át tartó erő, 40--50 foknyi hidegben ember, állat most is sokat szenved és a deportáltakkal szemben alkalmazni szokott brutális bánásmód se igen változott, az utazás okozta szenvedéseket azonban megszüntette az időközben létesített vasuti közlekedés. Különben is Szibéria sem az az elátkozott hely ma már, mint századokkal ezelőtt volt. A civilizáció tért bódított már ott is és kulturális fejlődését előmozdító modern intézetei, a lakosság számarányához képest, szintén szép számmal vannak.

Ha tehát az így előfordult változást tekintetbe vesszük és azt se hagyjuk figyelmen kívül, hogy a hadifoglyok, a rájuk vonatkozó nemzetközi megállapodás szerint, — eltekintve a szigorú felügyelet és az önrendelkezési jog megvonása okozta kellemetlenségektől — még Oroszországban sem vehetők a deportáltakkal egyenlő elbánás alá, hát teljesen nyugodtak lehetünk a hadifoglyoként oda került katonáink sorsa és helyzete felől, a mire nézve különben a tőlük érkezett levelek tartalma is igen előnyös és megnyugtató adatokkal szolgál.

★

Fenti képünk, melyet ezuttal bemutatunk, két, a csataterén való kiváló magatartásukért jelvényes kitüntetéssel nyert bajtársunk ünnepélyes feldíszítését illusztrálja.

Emeli az ünnepély jelentőségét az az emlékeztető körülmény, hogy az ünnepély az akkor birtokunkban volt ellenséges területen, Szerbia fővárosában s ott is a királyi konak (patota) udvarán folyt le.

HIREK.

Dicsérő elismerés. A cs. és kir. bánati körletparancsnokság, az állományába tartozó Kálmán Antal őrmestert, Csoszor József, Mertz Ferencz, Péter Sándor, Papp József III., Fock György, Szilágyi Sándor őrs-

vezető cz. őrmestereket, Faragó Mihály, Fratilla János, Lukács Dénes csendőr cz. őrmestereket és Turi István csendőrt, az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásukért, dícsérő okirattal tüntette ki.

Adományok. Újabbán ismét a következő adományok folytak be hozzánk: Hollósi Ignác járásőrmestertől, czéllövészeti jutalomdíja, 4 K. a háborúban megvakultak számára és Kosztolányi Ferencz őrmester nejétől, 4 K a badhavonultak javára. Rendeltetési helyére juttattuk.

Baleset. Gajai József, a peszéradaci őrsre szolgálat-tételre beosztott tartalékos huszár szakaszvezető, február 13-án délután 7 órakor, rendes szolgálat teljesítése közben, Szabadszállás község határában, midőn egy kutyára lőtt, a lóról leesett és e közben baj czombját keresztül lőtte. Sérülése súlyos, de nem életveszélyes. Gyógykezelés végett a budapesti honvéd helyőrségi kórházba szállítattott.

Gyászhir. Stolez József, III. számú csendőrkerület-beli járásőrmester, február 22-én, életének 49-ik évében, Budapesten elhunyt. Rült tetemei február 24-én délután 4 órakor helyezték a cs. és kir. 16. helyőrségi kórházból, a budapesti központi katonai temetőben, a református vallás szertartása szerint, bajtársai élénk részvétele mellett, örök nyugalomra. Nyugodjék békében!

Kérelem. Benke Mihály, Palotailván (Maros-Torda megye) állomásozó csendőr, kéri Kámán József csendőrt, ki 1913. évi augusztus 1-től 1914. évi június 30-ig a palotailvai őrsön szolgált s jelenleg a VI. számú csendőrkerület állományába tartozik, hogy címét vele, egy fontos ügyből kifolyólag, közölje.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az angol tengeralattjárók és a fehér egér. A fehér egerek az angol tengeralattjáró naszádokon fölötté fontos szerepet játszanak és nemcsak hogy a hajóba vesznek föl számos ilyen kis állatkát, de fontos szerepükben mértén helyet adtak nekik még a vízijárművek badizászlóin is. Ez az érdekes zászoló négy mezőre van osztva, a mely mezők egyike a vizalattjáró hajó, egy másik pedig három torpedó képét mutatja, a másik két mező ellenben a fehér egerek rajzával van ékesítve s ezek vannak rá felpingálva. A mint halljuk, egyetlen egy angol vizalattjáró hajó sem indul el útjára és nem merül a víz alá a nélkül, hogy a fehér egerekből egy nagyobb számú csapatot ne venne előbb föl a fedélzetére s ezt ma sem mulasztják ell. A fehér egerek szerepe pedig az, hogy mint régebben a hányászoknak a szénbányában, úgy a tengeralattjárón a vizalatt haladás közben a matrózoknak idejében jelezzék a mérgező gázok jelenlétét, a mi iránt ezek a kis állatok rendkívül érzékenyek. A hajócsavarok ugyanis mérgező gázokat termelnek, a mit a kis állatok magukba szívván, jelzik a kimerülést, ha pedig már sok gázt nyelnek le, akkor meg is döglenek fuladás következtében. A hajósok tebát erősen figyelik a kis állatokat s ha azt észlelik, hogy már fuladoznak, abból tudják meg, hogy a víz felszínére való fölemelkedés sürgős szüksége állt be, nehogy az emberek is elfuladjanak. A németek és a mi tengerészetünk nem használja ezt a primitív és kevésbé megbízható hosszadalmas módszert, ellenben a legénység a légzéshez szénsavas patronokkal van ellátva és ezt használják akkor, ha a hajó hosszabb vizalatti utat tesz. Ezek a patronok megbízhatók s nemcsak a gázveszélyt jelzik, de azzal szemben is biztosíthatóan szolgálnak.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad. levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel helyeget ne küldjenek.

Előbbi idő. 1. Csak akkor adhatnánk véleményt, ha anyakönyvi lapját látnánk. 2. A mi részünkről már szét lettek küldve.

G. R. csendőr. Névtelen levelekre nincs válaszuk.

Tudnivágyó. Az összeg nagysága az előjáró csendőrkerületi parancsnok mérlegelésétől függ, valamint annak esetleges letétbe helyezése is.

Geszt. Köteles.

D. J. és J. csendőr. Csak a hadtápkörletben lehet használni.

B. J. 1. Nem. 2. Fegyelmi ügy.

Június 26. 1. Nem tudunk kedvezményről. 2. Olyan nem létezik.

Előre. 1. Nem nyert. 2. Az adományozás napjával.

Öreg csendőr. Nem.

Sz. csendőr. A tényleges csendőrt.

Itthon levő. Kérheti. Megtarthatja illetékeit — ezt azonban külön emelje ki a kérvényben.

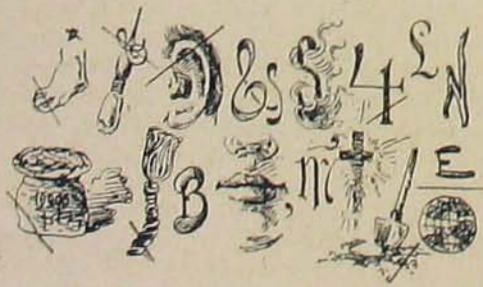
T. I. Névtelen levelekre nincs válaszuk.

01. Genus = nem, faj; conservativ = a meglevő állapotokhoz ragaszkodó, maradó; moralis = erkölcsös; hiu = hiu; naiv = gyermeked, együgyű; 1 esomó = 15-418 méter; Res. = rezervált, titkos; hegemonia = hatalmi fensőség; stratégia = harcászati; annektálás = elfoglalás; okkupál = lefoglal; heroikus = hősi; probléma = megoldandó feladat; demoralizál = erkölcsileg megront, fegyelmet bont; assimiláció = áthasonlás; heterogen = másnemű; kontinens = szárazföld; radikális = alapos; pajzs = pajzs; esuverén = uralkodó; 2. Tavaszszal 3. Az apának.

Sorsjegyei nem nyertek. Lenkés őrm., F. G. Uzdiszentpéter, Szatmári csendőr és rózsaszín. Legalkalmasabb sorsolási közlöny a »Merkur«, czime: Budapest, fürdő-utca 3.

FEJTÖRÖK.

Képtalány.

Tréfás számtani kérdés.

Mi a legkönnyebb a számtanban?

Betűtalány.

Az első két betűm
Újfel a fekhelyed,
Harmadik betűmmel
A barátságom leled.

Megfejtési határidő: 1915 márcz. 8-ig.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné szanatorium-sorsjegy lesz kisorsolva.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felseje folyó évi február hó 17-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával: az ellenség előtt tanusított kitűnő szolgálatának elismeréséül:

Hunyetz Károly csendőrszázadosnak, a hadidiszit-ményes 3. osztályú katonai érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Dicsérő elismerésben részesítették:

a balkáni haderők parancsnoksága által:
az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásukért:
Atyánszky Mihály,
Szilágyi Péter,
Kleitsch Arsen, csendőr cz. őrmesterek,
Engel Mihály, csendőr őrsvezető, cz. őrmester, mind
a négy II. csendőrkerületbeli;
Farkas, csendőrőrmester és
Zsukán Sándor csendőrőrsvezető, mindkettő a 2. népfölkelő gyalogezredhez beosztva.

Kinevezettek:

Buday Andor, IV. számú csendőrkerületbeli százados, máramarosszigeti szakaszparancsnok, a máramarosszigeti szárny parancsnokává;

Menkina János, a VIII. számú csendőrkerületnél létszámfelett vezetett, a belügyminiszterium V/b. osztályába beosztott százados, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének segédtisztjévé.

Áthelyezettek:

A m. kir. belügyminiszter urral egyetértőleg:

1915 márczius hó 1-vel:

felsőúsguthi Körtvélyessy Árpád, VI. számú csendőrkerületbeli őrnagy, beosztott törzstiszt, hasonminőségben a IV. számú csendőrkerülethez: Kassára;

aldobolyi Rákossy Gyula, a VI. számú csendőrkerületnél létszámfelett vezetett őrnagy, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének segédtisztje, ezen szolgálati állása alól való felmentése mellett, beosztott törzstiszt minőségben a VI. számú csendőrkerülethez: Szekesfehértóra;

Zelkó Henrik, IV. számú csendőrkerületbeli százados, máramarosi szárnyparancsnok, hasonminőségben a II. számú csendőrkerülethez: Orsovára;

Lázár István, VII. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, beszercei szakaszparancsnok, hasonminőségben a IV. számú csendőrkerülethez: Máramarosszigetre;

Erdélyi Richárd, II. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, makói szakaszparancsnok, hasonminőségben a VII. számú csendőrkerülethez: Beszterczére;

Vlaszaty Béla, V. számú csendőrkerületbeli százados, aranyosmaróti szakaszparancsnok, szárnyparancsnoki minőségben ugyanazon csendőrkerületben: Balassagyarmatra;

Mráz Henrik, II. számú csendőrkerületbeli százados, orsovai szárnyparancsnok, pótszárnyparancsnoki minőségben az I. számú csendőrkerülethez: Kolozsvárra;

Dezső Sándor, VII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, naszodi szakaszparancsnok, hasonminőségben a VIII. számú csendőrkerülethez: Belényesre;

Fischer József, II. számú csendőrkerületbeli százados, pancsovai szárnyparancsnok és

Polster Kálmán, VI. számú csendőrkerületbeli százados, pécsi szárnyparancsnok: kölcsönösen.

Előléptettek:

1915 február hó 1-ével:

őrmesterré:

a os. és kir. 3. hadsereg-hadtápparancsnokság által:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Höhne Vilmos őrsvezető cz. őrmester és Magerle Gyula csendőr cz. őrmester;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Nagy Sándor őrsvezető cz. őrmester;

őrsvezető cz. őrmesterré:

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Kovács János V. csendőr cz. őrmester;

csendőr cz. őrmesterré:

a Pílanzer-hadseregcsoporthadparancsnokság tábori csendőr törzstisztje által:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

György Mihály II., Balog László, Harcsa János, Vitos Béla, Bárdosi Szilárd, Mezei Károly, Erőss Balázs, Gráma György, Sipos György, Czinege Ferencz, Placintár János, Farkas István, Bőjte Péter, Csizi Henrik, Árpástván János, Sárosi Dániel, Mózes Károly; azután

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Konkoly Béla, Ács Kálmán, Csécsi Károly, Antal Lajos; továbbá

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztése.

Eldőlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénnyársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Előadunk hetéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyezni kell intézetünknek, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem költi, 5¼% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Eldőleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézkedések és cheques beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Kun István, Molnár Sándor, Péter László, Szabó István, Pálfi Sándor, Győri Imre II., Simicz József, Barna János, Barna Imre, Furkó Kálmán, Viznyiczki Mihály, Lós Péter és Vránszki István csendőrök; végül 1915 február hó 8-ával:

a cs. és kir. 4. hadsereg-hadtápparancsnokság táborig csendőr törzstisztje által:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Lajtos Vendel csendőr.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Kóréh Endre, Duczan Pál, Iszlai Albert, Zbárcsa György, Török János, Jenei Vitélyos, Darnóczi Lajos, Farkas Illés, Pagocsán János, Teleki Péter, Kerekes József, Recze Endre, Bányász István, Ágoston István, Szőke Ignác, Albert Sándor, Baricz Lajos, Tóth B. Ferencz, Bajcsi Lajos, Zakariás László, Duma Sámuel, Detesán Traján, Burszán László, Kristóf Rezső, Horváth József, Kovács Lajos, Szakálos János, Sztupineán Áron, Finta Mihály, Miron Sándor és Almási Béla;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Gácsi Vincze, Garai András I., Perlaki Győző, Kovács Ádám, Karabcsuk András Alexái, Horváth János Gyula és Csepei András csendőrök.

Katonai szolgálati jellel elláttattak:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Sándor Sámuel csendőr, február hó 8-ával a II., Varga Imre csendőr február hó 10-ével a III. osztályu;

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Holbik Győző csendőr ez. őrmester, 1914. évi május hó 10-ével a II.-od, Hartwig Ferencz csendőr ez. őrmester 1914. évi november hó 17-ével, Melichár Ferencz csendőr ez. őrmester pedig folyó évi február hó 2-ával a III. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel láttattak el.

Lovaglási jutalomdíjban részesítették:

Padár Imre, m. kir. II. számú csendőrkerületbeli csendőr, az általa lovagolt szolgálati ló után illetékes 2 darab;

Bali Imre, m. kir. VIII. számú csendőrkerületbeli csendőr pedig az általa lovagolt szolgálati ló után illetékes 2 darab 10 K-s arany jutalomdíjban részesítették.

Névváltoztatás.

Podvezanecz Imre, VI. számú csendőrkerületbeli csendőr családi nevét, belügyminiszteri engedély alapján, «Pálfi»-ra változtatta.

Kraszkó András, VIII. számú csendőrkerületbeli csendőr családi nevét, belügyminiszteri engedély alapján, «Kardos»-ra változtatta.

Marosán (Muresián) Jakab, m. kir. I. számú csendőrkerületbeli csendőr, családi nevét belügyminiszteri engedély alapján «Mészáros»-ra változtatta.

Csoda
Gramofon

óriási és nagy, erős, tiszta hangú beszélőgép 25 K. Legszebb lemezek nagyok és duplák. Fedák Sári, Király, Rózsa, Fráter, Göndör, Solti, Steinhart énekel — 80, 2.—, 2.30 kor.
Árjegyzék összes hangszerekből ingyen.

MOGYOROSSY GYULA.

kir. szab. hangszergyár,
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71.

SZÁNTÓ JÓZSEF

gépáruháza 17 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy árjegyzékem díj-talanul küldöm.

Képes nagy árjegyzékem díj-talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postielon, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyi-kerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tűnélküli beszélőgépek, lemezek és varrógépek óriási választékban, kedvező részletfizetésre is.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

**Nyomtatványok
Sapkák
Keztyűk
Kardbojt
Celluloid kezelő és
nyakravaló**

**Czipőkrém
Fegyverzár
Borotváló készlet
6, 10 és 20 éves
szolgálati kereszt
stb. stb.**

Nagyvárad, Bulikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.

**Mindenemü felszerelési tárgyak
dus raktára olcsó árakkal.**

Szíves figyelmébe ajánljuk, hogy 1915. évre szóló előjegyzési naptárainkat csakis megrendelésre küldhetjük ingyen. Megrendelés nélkül portómentesen nem küldhetők. Egyben értesítjük, hogy a Rendeleti Közlönyök, Csendőrségi Rendeleti Közlönyök, Csendőrségi Lapok, Vasárnapi Könyv és Alkoholisztus című könyveket olcsó árban és gyorsan beküldjük, kérjük ezek beküldését.